Министерство за финансии
Сектор за управување со јавен долг

Извештај за јавниот долг на Република Македонија за првиот квартал од 2008 година

Содржина

1. Позначајни активности во првиот квартал на 2008 година..2
2. Состојба на јавен долг 4
2.1. Структура на јавниот долг...5
2.2 Индикатори за ризик на портфолиото на јавниот долг 6
3. Повлечени средства по основ на надворешно и внатрешно задолжување..............................7
4. Сервисирање на вкупниот јавен долг...8
5. Гарантиран јавен долг...8
6. Примарен пазар на државни хартии од вредност...9
7. Секундарен пазар на државни хартии од вредност..10
7.1 Македонска Берза...10
7.2 Пазар преку шалтер...11
8. Контакти...11

Скопје, јули 2008 година

1. Позначајни активности во првиот квартал на 2008 година

- ***Намалување на вкупниот јавен долг*** – Вкупниот јавен долг на Република Македонија во првиот квартал на 2008 година се намали за 55,8 милиони евра, односно за 4,5% во однос на БДП и изнесува 24,5%. Надворешниот јавен долг во декември 2007 година изнесуваше 1.027,9 милиони евра и бележи благо намалување, така што на крајот на првиот квартал на 2008 година изнесуваше 1.014,1 милиони евра, односно бележи пад за 1,3%. Внатрешниот јавен долг во декември 2007 година изнесуваше 555,6 милиони евра и до крајот на март 2008 година, истиот се намали за 41,9 милиони евра, односно за 7,5%. Ова движење пред сé е резултат на редовното достасување на структурните обврзници како и постепеното намалување на износот на новоиздадените државни записи за монетарни цели.

- ***Емисија на континуирани државни хартии од вредност*** – во текот на првиот квартал од 2008 година беа издадени шест емисии на 3 месечни државни записи, три емисии на 6- месечни државни записи, две емисии на 12- месечни државни записи и по една емисија на 2 и 3 годишна државна обврзница. Во овој извештај е прикажан краток осврт врз примарниот и секундарниот пазар, додека пазарот за државни хартии од вредност подетално е опфатен во публикацијата за пазарот на државни хартии од вредност која се издава двомесечно од страна на Секторот за управување со јавен долг - Министерство за финансии.
- **Одобрени нови задолжувања**- во текот на првиот квартал на 2008 година Министерството за финансии даде позитивно мислење за ново задолжување на АД ЕЛЕМ во вкупен износ од 65 милиони евра и на АД Македонски шуми во износ од 22 милиони денари.

- Во првиот кавртал на 2008 година е постигнато делумно **подобрување на карактеристиките на портфолиото на јавниот долг**, а со тоа и остварување на зацртаните таргети во Стратегијата за управување со јавен долг (2007-2009 година).

Таргети	Параметри на портфолиото заклучно со декември 2007 година	Параметри на портфолиото заклучно со март 2008 година	Таргети за перодот 2007 до 2009 година
Однос меѓу вкупниот јавен долг и БДП	27,6%	24,0,5%	37%-40%
Однос меѓу долгот на општа влада и БДП	24,8%	21,6%	34%-37%
Однос меѓу вкупно гарантираниот долг и БДП	2,6%	2,1%	3.7%-4.1%
Однос меѓу внатрешен и надворешен јавен долг	надворешен јавен долг-68,2% внатрешен јавен долг-31,8%	надворешен јавен долг-67,7% внатрешен јавен долг-32,3%	надворешен јавен долг-65% внатрешен јавен долг-35%
Однос меѓу долгот со фиксна и долгот со варијабилна каматна	Долг со фиксна камата-65,6% Долг со варијабилна	Долг со фиксна камата-67,7% Долг со варијабилна	Долг со фиксна камата-70-80% долг со променлива

Таргети	**Параметри на портфолиото заклучно со декември 2007 година**	**Параметри на портфолиото заклучно со март 2008 година**	**Таргети за перодот 2007 до 2009 година**
стапка	камата-34,4%	камата-32,3%	камата-20-30%
Однос меѓу долгот во домашна и странска валута	Долг во домашна валута-6,7%	Долг во домашна валута-7,2%	Долг во домашна валута- 15-20%
Состојба на гарантиран јавен долг	139,8 мил.ЕУР	129,9 мил.ЕУР	220 мил.ЕУР

**При следење на реализацијата на таргетите и прикажување на податоците е користено националната методологија според која долгот на Централна банка не е дел од вкупниот јавен долг, а исто така не се вклучени и државните записи за монетарни цели. Додека податоците во преостанатиот дел од извештајот се прикажани исто така според националната методологија, но со вклучување и на долгот по основ на државните записи за монетарни цели (бидејќи и покрај фактот што се издаваат за потребите на монетарната политика, сепак примарен издавач е Министерството за финансии).*

2. Состојба на јавен долг

	Q1 2007	Q2 2007	Q3 2007	Q4 2007	Q1 2008
НАДВОРЕШЕН ЈАВЕН ДОЛГ	**1.110,1**	**1.012,8**	**993,9**	**1.027,9**	**1.014,1**
Долг на општа Влада	962,1	857,0	844,5	877,2	868,2
Долг на централна Влада(консолидиран)	962,1	857,0	844,5	877,2	868,2
Централна Влада	918,9	823,1	813,6	841,8	832,7
Јавни фондови	43,2	33,9	30,9	35,4	35,5
Општини	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Централна банка	38,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Јавни претпријатија	148,0	155,8	149,5	150,6	145,8
ВНАТРЕШЕН ЈАВЕН ДОЛГ	**686,8**	**662,9**	**608,7**	**555,6**	**513,7**
Долг на општа Влада	684,2	660,5	606,6	552,8	509,5
Долг на централна Влада	684,2	660,5	606,6	552,8	509,5
Структурни обврзници	493,9	430,9	427,6	396,3	393,4
Обврзница за санација на Стопанска банка	21,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Обврзница за селективни кредити	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0
Обв. за приватизација на Стопанска банка	68,7	66,5	64,4	60,1	57,9
Обврзница за старо девизно штедење	254,9	229,4	229,4	203,9	203,9
Обврзница за денационалнизација (I, II, III, IV, V и VI емисија)	132,1	118,0	116,9	115,4	114,6
Континуирани ДХВ	190,3	229,6	179,0	156,5	116,1
Од кои државни записи за монетарни цели	92,0	134,1	104,5	75,5	29,4
Општини	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Централна банка	185,6	247,7	268,0	344,3	355,6
Јавни претпријатија	2,6	2,4	2,1	2,8	4,2
ВКУПЕН ЈАВЕН ДОЛГ-Според Законот за јавен долг	**1.796,9**	**1.675,7**	**1.602,7**	**1.583,5**	**1.527,7**
БДП	**5.456,0**	**5.456,0**	**5.456,0**	**5.456,0**	**6.230,0**
Просечен извоз	**2.122,4**	**2.122,4**	**2.122,4**	**2.122,4**	**2.805,0**
Надворешен долг како % од вкупен јавен долг	61,8	60,4	62,0	64,9	66,4
Домашен долг како % од вкупен јавен долг	38,2	39,6	38,0	35,1	33,6
Вкупен јавен долг како % од БДП	32,9	30,7	29,4	29,0	24,5
Вкупен јавен долг како % од просечен извоз	84,7	79,0	75,5	74,6	54,5
Долг на општа влада	**1.646,3**	**1.517,5**	**1.451,1**	**1.430,0**	**1.377,7**
Надворешен долг на општа Влада како % од долгот на општа Влада	58,4	56,5	58,2	61,3	63,0
Внатрешен долг на општа Влада како %од вкупниот долг на општа Влада	41,6	43,5	41,8	38,7	37,0
Долг на општа Влада како % од БДП	30,2	27,8	26,6	26,2	22,1
Долг на општа Влада како% од просечен извоз	77,6	71,5	68,4	67,4	49,1
Долг на општа Влада во странска валута како % од вкупниот долг на општа Влада	86,1	83,8	86,5	87,9	90,3
Каматни плаќања по основ на долг на општа Влада како % од приходи на општа Влада	1,9	4,0	1,2	3,3	
Вкупен јавен долг според ГФС методологија	**2.020,6**	**1.923,4**	**1.870,7**	**1.927,8**	**1.883,3**
Надворешен јавен долг како % од вкупен јавен долг	56,8	52,7	53,1	53,3	53,8
Внатрешен јавен долг како % од вкупен јавен долг	43,2	47,3	46,9	46,7	46,2
Вкупен јавен долг како % од БДП	37,0	35,3	34,3	35,3	30,2
Вкупен јавен долг како % од просечен извоз	95,2	90,6	88,1	90,8	67,1

Извор:Мф и НБРМ

2.1. Структура на јавниот долг

Движење на внатрешниот и надворешниот јавен долг

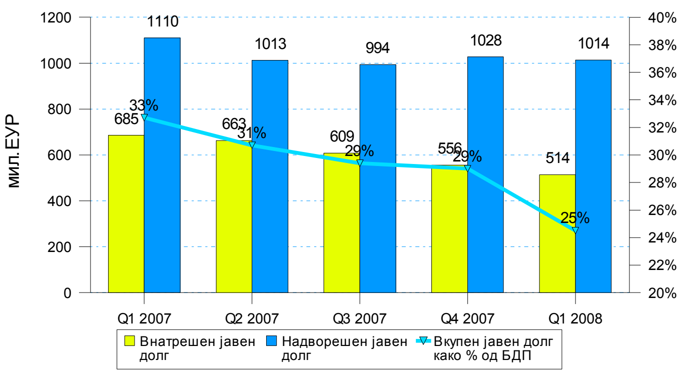

Извор:Мф

Каматна структура на вкупниот јавен долг

Извор:Мф

Валутна структура на вкупниот јавен долг

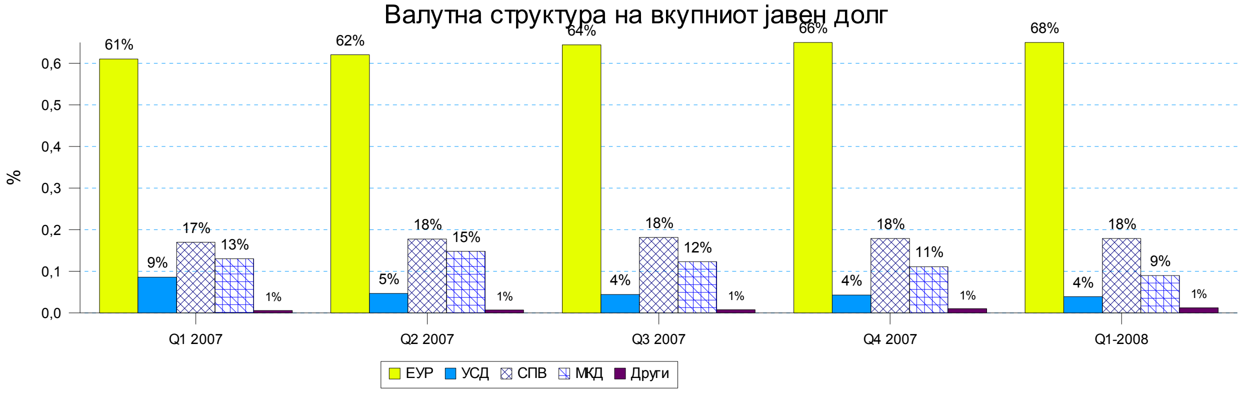

Извор:Мф

Пазарен/непазарен јавен долг заклучно 31 декември 2007

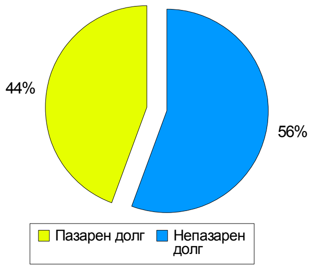

Пазарен/непазарен јавен долг заклучно 31 март 2008

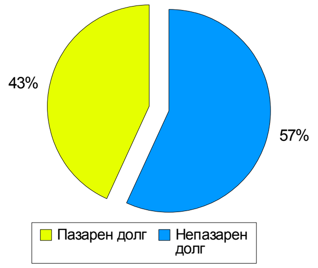

Извор:Мф

Извор:Мф

Структура на надворешен јавен долг по кредитори заклучно со 31 декември 2007

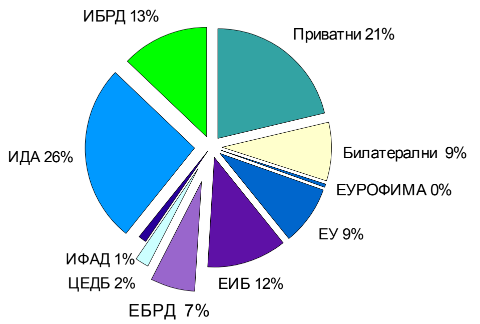

Извор:МФ и НБРМ

Структура на надворешен јавен долг по кредитори заклучно 31 март 2008

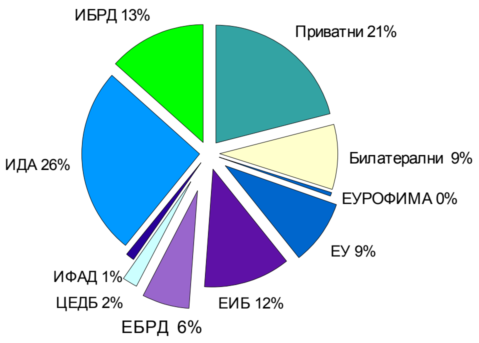

Извор:МФ и НБРМ

Структура на внатрешниот јавен долг

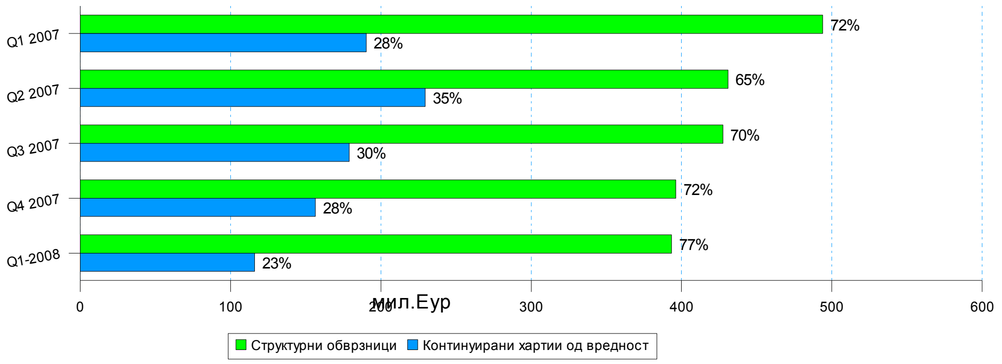

Извор:МФ

2.2 Индикатори за ризик на портфолиото на јавниот долг

Просечно време на достасување – АТМ (во години)					
	31.03.2007	30.06.2007	30.09.2007	31.12.2007	31.03.2008
Внатрешен јавен долг	2,91	2,99	2,88	2,77	2,54
Надворешен јавен долг	9,22	9,60	9,39	9,11	8,90
Вкупен јавен долг	6,82	7,11	7,03	6,87	6,64

Извор: МФ

Времетраење (Duration) на внатрешен јавен долг (во години)					
	31.03.2007	30.06.2007	30.09.2007	31.12.2007	31.03.2008
Структурни обврзници	2,73	2,45	2,26	2,24	2,04
Континуирани ДХВ	0,69	0,62	0,57	0,64	0,50
Внатрешен јавен долг	2,38	2,12	2,01	1,95	1,76

Извор: МФ

Просечно време до рефиксирање- АТR (во години)				
	30.06.07	30.09.07	31.12.07	31.03.08
Внатрешен јавен долг	2,50	2,44	2,37	2,15
Надворешен јавен долг	7,92	7,56	7,35	7,19
Вкупен јавен долг	**5,82**	**5,73**	**5,59**	**5,39**

Извор: МФ

3. Повлечени средства по основ на надворешно и внатрешно задолжување

Повлекувања по основ на кредити

Во милиони евра	Q1-2007 реализација	Q2-2007 реализација	Q3-2007 реализација	Q4-2007 реализација	Q1-2008 реализација	Q1-2008 планирано	Процент на реализација во Q1-2008*
Јавен сектор	**7,23**	**27,01**	**12,78**	**53,29**	**14,28**	**31,12**	**45,9%**
Општа Влада	**6,57**	**17,53**	**8,69**	**48,24**	**12,23**	**13,36**	**91,5%**
Централна Влада	**5,12**	**14,73**	**3,08**	**43,70**	**10,13**	**13,26**	**76,4%**
Официјални кредитори	**5,12**	**13,15**	**3,08**	**43,70**	**10,13**	**13,26**	**76,4%**
Мултилатерални кредитири	**2,78**	**6,96**	**1,53**	**39,13**	**2,61**	**9,51**	**27,5%**
ИБРД	1,43	1,47	1,19	27,91	2,59	1,62	**159,7%**
ИФАД	0,47	0,16	0,05	0,05	0,02	0,06	**32,8%**
ЦЕДБ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	**-**
ЕБРД	0,88	0,33	0,29	2,17	0,00	0,83	**0,0%**
ЕИБ	0,00	5,00	0,00	9,00	0,00	7,00	**0,0%**
Билатерални кредитори	**2,33**	**6,19**	**1,54**	**4,58**	**7,52**	**3,75**	**200,4%**
Приватни кредитори	**0,00**	**1,58**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-**
Јавни фондови	**1,45**	**2,80**	**5,61**	**4,53**	**2,10**	**0,10**	**2095,5%**
Официјални кредитори	**1,45**	**2,80**	**5,61**	**4,53**	**2,10**	**0,10**	**2095,5%**
Мултилатерални кредитири	**1,45**	**2,80**	**5,61**	**4,53**	**2,10**	**0,10**	**2095,5%**
ИБРД	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,10	**200,0%**
ЕБРД	1,45	2,80	5,61	4,53	1,90	0,00	**-**
ЕИБ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	**-**
Јавни претпријатија	**0,66**	**9,48**	**4,09**	**5,05**	**2,05**	**17,76**	**11,6%**
Официјални кредитори	**0,54**	**9,39**	**4,09**	**5,05**	**2,05**	**3,40**	**60,4%**
Мултилатерални кредитири	**0,54**	**2,74**	**3,70**	**3,88**	**2,05**	**1,70**	**120,7%**
ИБРД	0,03	2,20	2,98	0,45	1,69	1,70	99,6%
ЕБРД	0,51	0,54	0,72	3,43	0,36	0,00	-
EIB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
CEDB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Билатерални кредитори	**0,00**	**6,65**	**0,40**	**1,17**	**0,00**	**1,70**	**0,0%**

Извор:МФ и НБРМ

**Во Q1-2008 процентот на реализација на повлекувањата споредено со проекциите е низок и изнесува само 45,9%.*

Нето емисија на континуирани државни хартии од вредност и структурни обврзници

	Во милиони ЕУР	Q1-2007	Q2-2007	Q3-2007	Q4-2007	Q1-2008
I	Нето издадени континуирани државни хартии од вредност	17,69	57,73	-48,97	-21,30	35,28
1	3-месечни ДЗ	9,30	40,72	-35,28	-19,00	37,43
2	6-месечни ДЗ	1,78	-0,75	-11,04	-3,14	4,46
3	12-месечни ДЗ	2,52	-1,24	-2,65	-4,61	-6,62
4	2-годишна ДО	4,08	0,24		5,45	
5	3-годишна ДО		3,52			0,01
II	6-та емисија на обврзница за денационализација*		15,24			
I+II	***Вкупно***	***17,69***	***72,97***	***-48,97***	***-21,3***	***35,28***

*по основ на обврзниците за денационализација нема реален прилив на средства во Буџетот на Република Македонија туку тие се емитуваат за решавање на структурни проблеми

Извор:МФ

4. Сервисирање на вкупниот јавен долг

Извор:Мф и НБРМ

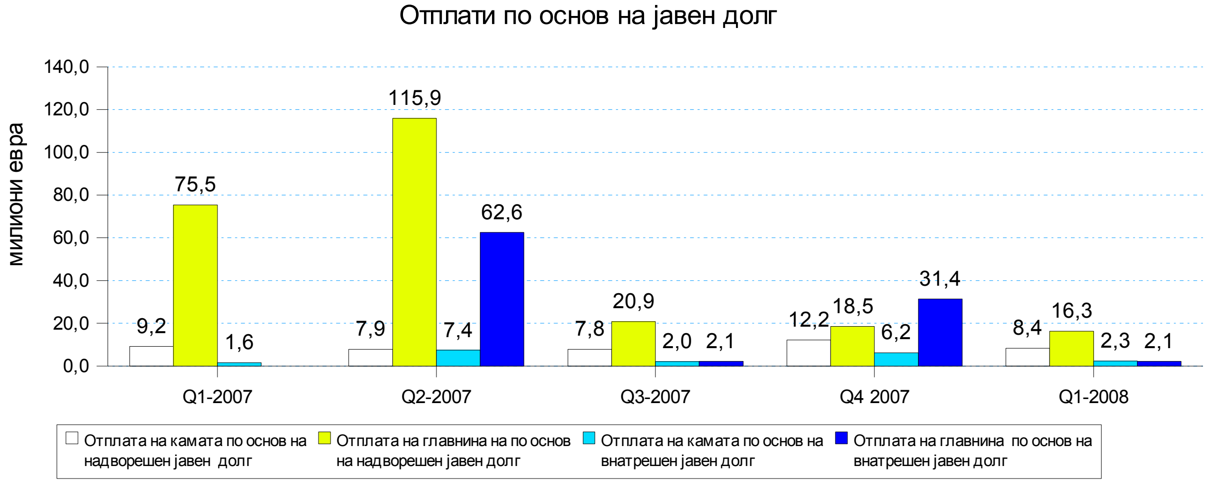

5. Гарантиран јавен долг

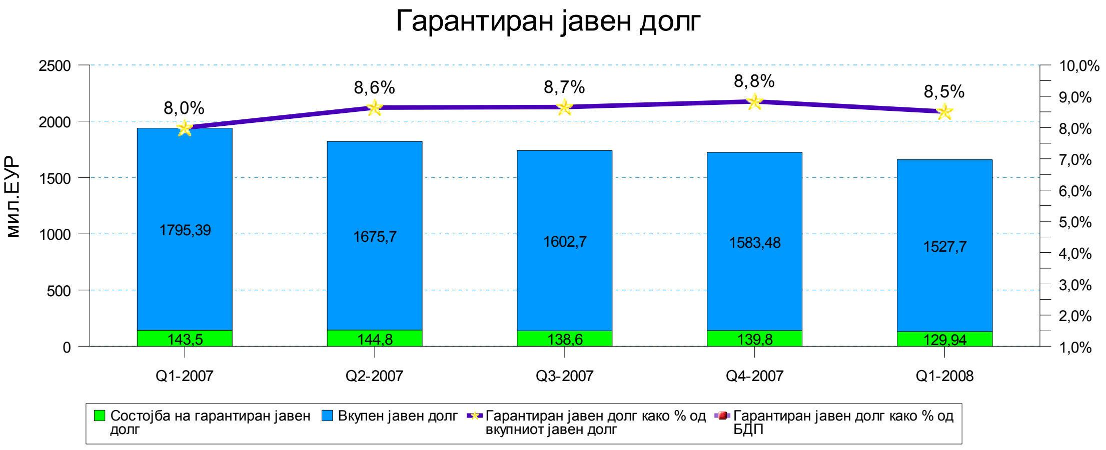

Извор:МФ и НБРМ

6. Примарен пазар на државни хартии од вредност

Аукции на државни хартии од вредност во Q1-2008

	Резултати од аукции на ДХВ за Q1- 2008					
	3 месеци					
	DZ2008/01-91	DZ2008/02-91	DZ2008/03-91	DZ2008/04-91	DZ2008/05-91	DZ2008/06-91
ISIN код	MKMINFDZ8015	MKMINFDZ8023	MKMINFDZ8031	MKMINFDZ8049	MKMINFDZ8056	MKMINFDZ8064
Денови на достасување	91	91	91	91	91	91
Дата на аукција	08.01.2008	22.01.2008	05.02.2008	19.02.2008	39511	39525
Дата на достасување	09.04.2008	23.04.2008	07.05.2008	21.05.2008	39603	39617
Максимална каматна стапка	5,24	5,24	5,13	5,23	5,5	-
Минимална каматна стапка	4,71	4,71	4,71	4,71	4,71	-
Просечна каматна стапка	5,1	5,1	5,04	5,06	5,24	-
Каматна стапка	-	-	-	-	-	6,1
Просечна цена	98,73	98,73	98,74	98,74	98,69	-
Цена	-	-	-	-	-	98,48
Понуда	800000000	872000000	622000000	672000000	250000000	300000000
Побарувачка	1140000000	1191000000	875060000	845200000	163500000	283000000
Реализација	800000000	872000000	622000000	672000000	163500000	283000000
Реализација на конкурентни понуди	800000000	872000000	622000000	672000000	163500000	-
Реализација на неконкурентни понуди	0	0	0	0	0	-
Процент на неконкурентни понуди	1	1	1	1	1	-
*Bid to cover ratio**	1,43	1,37	1,41	1,26	1	1
Доставени понуди	26	31	28	31	8	10
Прифатени понуди	20	26	19	30	8	10

	Резултати од аукции на ДХВ за Q1- 2008						
	6 месеци			12 месеци		2 години	3 години
	DZ2008/01-182	DZ2008/02-182	DZ2008/03-182	DO2008/01-364	DZ2008/02-364	DO2008/01-0210	DO2008/02-0311
ISIN код	MKMINFDS8014	MKMINFDS8022	MKMINFDS8030	MKMINFDY8016	MKMINFDY8024	MKMINF20G135	MKMINF20G143
Денови/години на достасување	182	182	182	364	364	2 години	3 години
Дата на аукција	08.01.2008	05.02.2008	04.03.2008	22.01.2008	18.03.2008	21.02.2008	27.03.2008
Дата на достасување	09.07.2008	06.08.2008	03.09.2008	21.01.2009	18.03.2009	25.02.2010	31.03.2011
Максимална каматна стапка	5,49	5,4	6	5,75	-	/	
Минимална каматна стапка	4,99	4,99	4,89	5,49	-	/	
Просечна каматна стапка	5,37	5,27	5,61	5,68	-	/	
Каматна стапка					6,5		
Просечна цена	97,36	97,4	97,24	94,57		/	
Цена					93,83		
Купонска каматна стапка	-	-	-			6,25	6,75
Понуда	300000000	200000000	200000000	150000000	250000000	300000000	200000000
Побарувачка	314420000	251650000	189000000	72000000	12800000	0	300000
Реализација	300000000	191650000	189000000	62000000	12800000	0	300000
Реализација на конкурентни понуди	300000000	191650000	189000000	62000000	-	0	-
Реализација на неконкурентни понуди	0	0	0	0	-	0	-
Процент на неконкурентни понуди	1	1	1	1	-	1	-
*Bid to cover ratio**	1,05	1,31	1	1,16	1	0	1
Доставени понуди	11	9	4	5	2	0	1
Прифатени понуди	10	8	4	4	2	0	1

* овој коефициент ја прикажува покриеноста на реализацијата со побарувачката

Извор:МФ

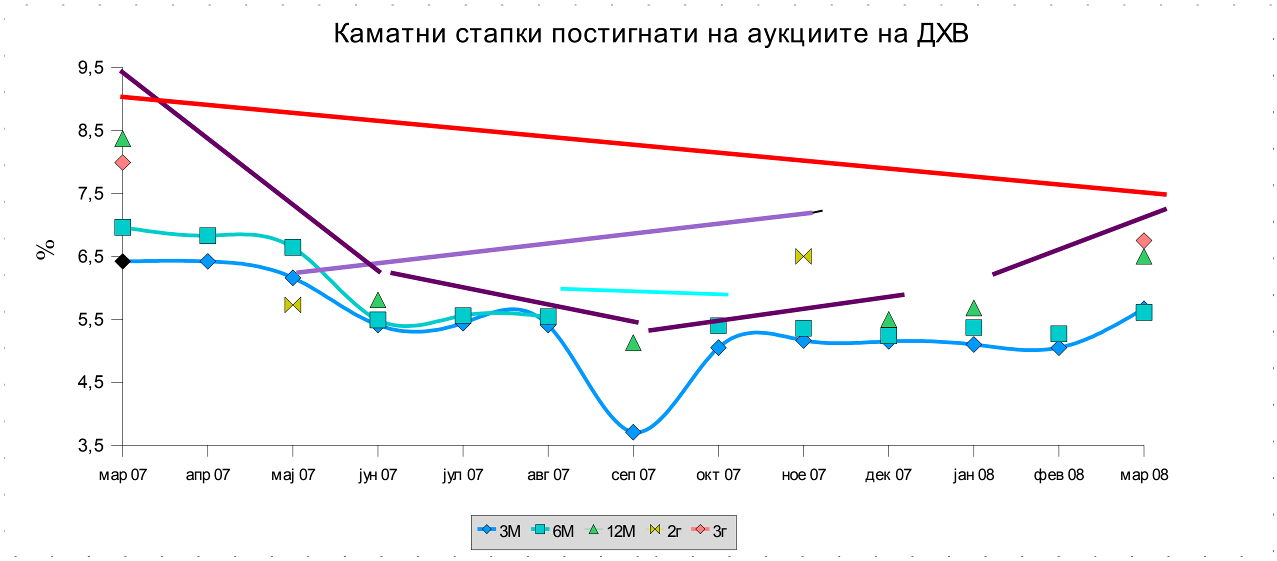

Извор:МФ

7. Секундарен пазар на државни хартии од вредност

7.1 Македонска Берза

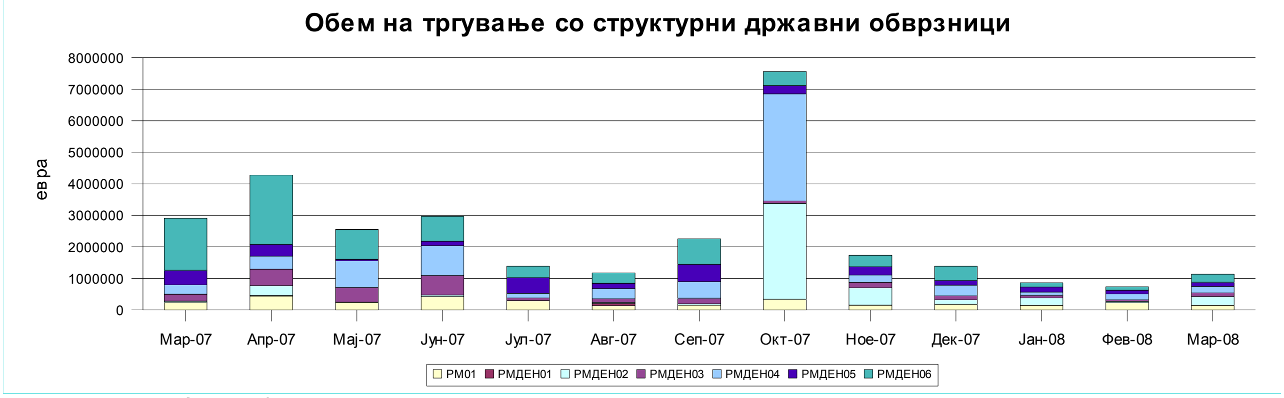

Извор: МФ и Македонска берза

При пресметките се користени просечните средни цени на последниот ден на тргување во соодветниот месец

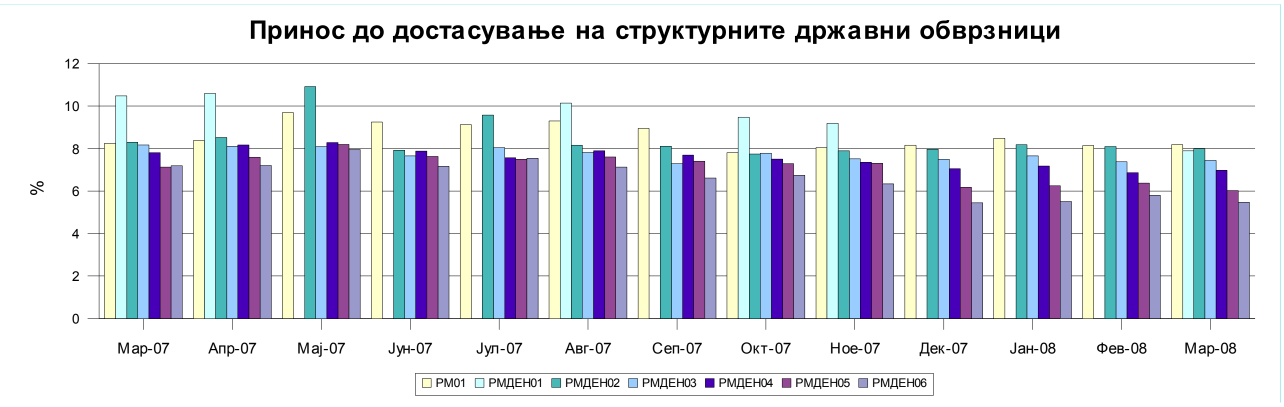

Извор:МФ

7.2 Пазар преку шалтер

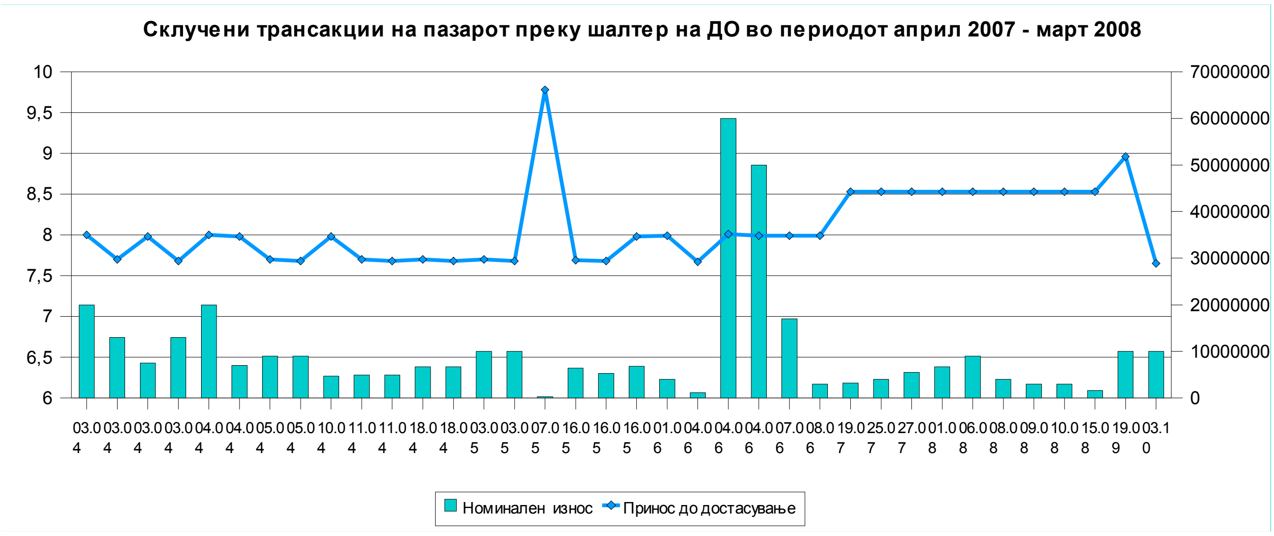

Извор:Мф

8. Контакти

Контакт лице	Позиција	Телефон	E-mail
Маја Парнарџиева	Раководител на сектор за управување со јавен долг	3106-103	Maja.Parnargieva@finance.gov.mk
Сања Манасијевиќ Манчева	Раководител на Middle Office	3106-324	Sanja.Manasijevic@finance.gov.mk
Афердита Реџепи	Middle Office	3106-327	Aferdita.Redzepi@finance.gov.mk
Дејан Деспотоски	Middle Office	3106-327	Dejan.Despotoski@finance.gov.mk